

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Globalne problemy społeczne Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Socjologia Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Socjologii Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 24SOCS.22P.13082.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe
Koordynator zajęć	Łukasz Skoczylas	
Prowadzący zajęcia	Łukasz Skoczylas	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 30, Egzamin; w tym zajęcia zdalne: - Wykład synchroniczny: 10 - Konwersatorium: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu globalistyki i socjologii cywilizacji
C2	Nabycie umiejętności interpretacji danych społecznych w wymiarze relacji globalnych
C3	Nabycie zrozumienia dla wieloaspektowości zjawisk globalizacyjnych oraz wpływu czynników ekonomicznych, politycznych, technologicznych i kulturowych na globalne zjawiska społeczne
C4	Wyrobienie umiejętności oceniania współczesnych zjawisk, procesów i problemów globalnych oraz prognozowania ich rozwoju

Wymagania wstępne

Brak

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	posiada podstawową wiedzę na temat historii i współczesności procesów globalizacyjnych	SOC_K2_W03, SOC_K2_W05	Egzamin pisemny, Prezentacja multimedialna
W2	posiada wiedzę z zakresu wybranych teorii globalizacji	SOC_K2_W01, SOC_K2_W02	Egzamin pisemny, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	samodzielnie opisuje główne zjawiska, procesy i problemy globalne	SOC_K2_U01	Egzamin pisemny, Prezentacja multimedialna
U2	analizuje dysfunkcje zjawisk i procesów globalnych	SOC_K2_U02, SOC_K2_U06	Egzamin pisemny, Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	charakteryzuje prognozowany przebieg wybranych zjawisk i procesów globalnych	SOC_K2_K01, SOC_K2_K04	Egzamin pisemny
K2	proponuje praktyczne rozwiązywanie współczesnych problemów globalnych	SOC_K2_K03, SOC_K2_K04	Egzamin pisemny, Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Globalizacja i globalistyka – nauki badające globalizację, definicje i sposoby pojmowania globalizacji, różne taktyki badania i oceny procesów globalizacyjnych. Procesy globalizacyjne w przeszłości – ich podobieństwo i odmiennność w stosunku do współczesności; historyczne etapy globalizacji. Teoria systemów-światów, teoria modernizacji, teoria zależności, teorie imperializmu.	W1, W2, K1	Wykład, Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
2.	Globalizacja ekonomiczna – wzrost wymiany handlowej pomiędzy różnymi regionami świata, wolny handel i rozwój transportu. Procesy zastępowania rywalizacji militarnej ekonomiczną oraz ich granice i uwarunkowania. Standaryzacja produktów, procesy geograficznego przenoszenia działalności ekonomicznej (offshoring, inshoring, backshoring, reshoring, rightshoring i nearshoring) oraz ich konsekwencje. Procesy geograficznego przenoszenia innych procesów i zjawisk (obciążeń podatkowych, rozrywki, odpadów, zagrożeń dla bezpieczeństwa, pozyskiwania energii).	W1, U2, K2	Wykład, Konwersatorium
3.	Globalne nierówności społeczne – miary nierówności, nierówności globalne w ujęciu historycznym, procesy zwiększające nierówności i je zmniejszające. Globalizacja a nierówności wewnątrz państw.	U1, U2, K2	Wykład
4.	Globalizacja w wymiarze politycznym – państwa narodowe a globalizacja, ponadnarodowe sposoby wpływania na procesy globalizacyjne, propozycje globalnego zarządzania i ich krytyka. Wojny w dobie postępującej globalizacji (wojny sieciowe, okularowe, neonowoczesne). Współczesna geopolityka.	U2, K2	Wykład, Konwersatorium, Wykład synchroniczny
5.	Migracje – główne trendy migracji w wymiarze globalnym, społeczno-demograficzna charakterystyka migrantów, powszechność migracji i jej różnorodność (w tym: przymusowe migracje, migracje ekonomiczne, handel ludźmi). Transfery społeczne, kulturowe i pieniężne do krajów pochodzenia oraz ich wpływ na lokalne społeczności. Powroty emigrantów – ich uwarunkowania, przebieg i skutki; charakterystyka powrotów do Polski.	W1, K1	Wykład, Konwersatorium, Wykład synchroniczny
6.	Globalizacja kulturowa – deterytorializacja kultury, okcydentalizacja (westernizacja), globalizacja, makdonaldyzacja, kreolizacja (hybrydyzacja). Mniejszości kulturowe, etniczne i religijne w zglobalizowanym świecie; wzrost znaczenia kultury w ideologiach. Wielokulturowość i zarządzanie wielokulturowością.	W1, W2, U1	Wykład
7.	Urbanizacja i nowe procesy miejskie – wpływ procesów globalizacyjnych na zmiany w miastach i powstawania nowych struktur miejskich oraz quasi-miejskich, megalopolis, miasto globalne, aerotropolia, miasta krańcowe. Problem dzielnic nędzy w krajach rozwijających się.	W1, U1, U2	Wykład
8.	Globalne społeczeństwo informacyjne – definicje i sposoby badania społeczeństwa informacyjnego, nierówności w społeczeństwie informacyjnym. Szybkość obiegu informacji i łatwość dostępu do komunikacji oraz zalew informacjami, globalna wioska i „koniec geografii”. Informacja jako towar, manipulacja informacjami w zglobalizowanym świecie.	W1, U1, U2, K1	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy, Metoda analizy przypadków
Konwersatorium	Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Egzamin pisemny z wykładów (test jednokrotnego wyboru, 30 pytań). Oceny według skali: bardzo dobry (bdb; 5,0): 28-30 poprawnych odpowiedzi na teście dobry plus (+db; 4,5): 25-27 poprawnych odpowiedzi na teście dobry (db; 4,0): 22-24 poprawnych odpowiedzi na teście dostateczny plus (+dst; 3,5): 19-21 poprawnych odpowiedzi na teście dostateczny (dst; 3,0): 16-18 poprawnych odpowiedzi na teście niedostateczny (ndst; 2,0): 0-15 poprawnych odpowiedzi na teście
Konwersatorium	Zaliczenie konwersatoriów (Przygotowanie prezentacji multimedialnej w grupach na temat ustalony z prowadzącym). Oceny według skali: bardzo dobry (bdb; 5,0): zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, prezentacja stworzona poprawnie pod względem formalno-edytorskim, brak błędów merytorycznych, prezentacja wnosząca nowe informacje (przemyślenia, wyniki badań własnych) w kontekście wcześniejszych zajęć dobry plus (+db; 4,5): zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, prezentacja stworzona poprawnie pod względem formalno-edytorskim, brak błędów merytorycznych, prezentacja zawierająca elementy własnych przemyśleń lub wyniki własnych badań mieszczące się w zakresie merytorycznym wcześniejszych zajęć dobry (db; 4,0): zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, prezentacja stworzona poprawnie pod względem formalno-edytorskim, brak błędów merytorycznych dostateczny plus (+dst; 3,5): zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, prezentacja stworzona poprawnie pod względem formalno-edytorskim, możliwe drobne błędy merytoryczne dostateczny (dst; 3,0): zastosowanie odpowiedniego (naukowego) słownictwa, możliwe drobne błędy formalno-edytorskie lub merytoryczne niedostateczny (ndst; 2,0): poważne błędy merytoryczne w prezentacji lub poważne błędy formalno-edytorskie uniemożliwiające jej zrozumienie

Literatura

Obowiązkowa

1. Appadurai A., Strach przed mniejszościami: Esej o geografii gniewu, Warszawa 2009
2. Kaldor M., Globalizacja, państwo i wojna [w:] P. Sztompka, M. Kucia (red.) Socjologia. Lektury, Kraków 2007
3. Marshall T., Więźniowie geografii, czyli wszystko, co chciałbyś wiedzieć o globalnej polityce, Poznań 2017
4. Urry J., Offshoring, Warszawa 2015

Dodatkowa

1. Golka M., Cywilizacja współczesna i globalne problemy, Warszawa 2012
2. James H., Koniec globalizacji, Warszawa 2010
3. Morawski W., Konfiguracje globalne: struktury, agencje, instytucje, Warszawa 2010
4. Sassen S., Globalizacja. Eseje o nowej mobilności ludzi i pieniędzy, Kraków 2007
5. Skoczylas Ł., Wielokulturowa przyszłość Polski wobec krytyki polityki wielokulturowości [w:] Przegląd Zachodni, nr 3/2013
6. Wallerstein I., Koniec świata jaki znamy, Warszawa 2004

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
------------------------	---

Wykład	30
Konwersatorium	15
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	30
Przygotowanie do egzaminu	30
Przygotowanie do zajęć	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 150
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
SOC_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do gromadzenia, wyszukiwania, syntetyzowania, a także krytycznego oceniania informacji (w tym wyników własnych badań) na temat zjawisk społecznych
SOC_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do rozpoznawania oczekiwań różnorodnych interesariuszy, podejmowania działań we współpracy i na rzecz otoczenia społeczno-gospodarczego
SOC_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do używania wiedzy socjologicznej do tworzenia argumentacji w debacie społecznej
SOC_K2_U01	Absolwent/ka potrafi refleksyjnie i krytycznie dokonywać wyboru perspektywy teoretycznej, źródeł danych, metod i technik ich gromadzenia oraz analizy w celu rozwiązania złożonych problemów badawczych i społecznych, także w nowych i nieprzewidywalnych warunkach
SOC_K2_U02	Absolwent/ka potrafi krytycznie gromadzić oraz selekcjonować informacje i materiały niezbędne do pracy badawczej, naukowej i zawodowej, korzystając przy tym z różnych źródeł i posługując się nowoczesnymi technologiami
SOC_K2_U06	Absolwent/ka potrafi samodzielnie pogłębiać i aktualizować wiedzę oraz umiejętności z zakresu nauk socjologicznych, a także projektować swój rozwój zawodowy
SOC_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce socjologii w systemie nauk, w tym jej możliwe zastosowania w innych dyscyplinach
SOC_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób stanowiska teoretyczne i metodologiczne we współczesnej socjologii oraz różnice między nimi
SOC_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób zróżnicowanie społeczno-kulturowe i nierówności oraz ich uwarunkowania i konsekwencje
SOC_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób specyfikę współczesnego życia społecznego, w tym obecne w nim procesy, zależności i problemy